

Cijelo 13.
26. mèra.

Bomha i Bóh!

Lètnik 26.
1916.

Sy-li spéval,
Pilnje džélaš,
Strowja èe
Swójny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróčny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwość da.

Njech ty spéwas,
Swérne džélaš
Wśedne dny;
Dzén pak swjaty
Duši daty,
Wotpočni ty.

Z njebes mana
Njech ci khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiz Bóh poda,
Wokrew cel

F.

Sserbske njedjelske lopjeno.

Wudawa žo wózdu žobotu w Smolerjez knihicísczeženiu w Budyschinje a je tam sa schwórtlétmu pschedplatu 40 pj. dostacž.

Okuli.

Psalm 77, 8—14.

Bohabojsneho, pobožneho muža stareho žluba widźimy w tutym tekscze w jeho bědzenjach a rudzenjach. Czežka ſrudoba, hórke czeřpjenje, hľubočka nusa je jeho potrjechila, hacžrunje běsche žo wón tola prázował, pobožnie a sprawne žiwý bycz a Božu žo spodobacž. Kaf někotryžkuli jeho hishcze wužměschesche! Haj, tajke horjo wón njebeſche wocžakował, ale ſkerje derjehicze a žame ſbože. Na Božu pomož běsche wón, kaž žo jemu ſda, podarmo czakal. To wſchitko czežko na jeho wutrobje žerjesche a wón ſapadowaſche do dwělowanju nad Božej pomozu, nad dovjeljenjom Božich žlubjenjow. Njeje žnadž někotryžkuli we ſwojim živjenju tež tajke ſhonjenja czinił a, dokelž žo jemu pomož w nusy hnýdom njeſſewi, ſapocžał dwělowacž nad Božej dobročiwoſćju a nad ſaplačzenjom dobreho a thoſtanjom ſleho? Tak tež móžemy my do tych žamnych wobſtejnoscžow pschińcž, kaž tutón czeřpjer stareho žluba. Alle wón tež ſrošymi, s tutých wuſkoſcžow wuńcž, tón prawy pucž namakacž a hishcze žohnowanje ſe ſwojego horja měcž. Tehodla móže wón nam pschikkad bycz ſa nashe ſadzerženje w tajkich bědzenjach. Duž ſpoſnajmy ſe ſłowow nasheho tekſta:

Prawe ſadzerženje w bědzenju:

1. w poſluſhnoſci žo podczíſnycž Božim wodženjam,
2. w džakownoſci žo dopomnicž Božich předadwſich džiwow,
3. w doverjenju czakacž na Božu pomož.

Czežke žu te dwělowanja, kotrež ſpěvarja nasheho psalma nadpaduju: Budže tón Knjes wěczniſe ſastorečicž a žaneje hnady wjazy njeſopokaſacž? Je dha zyle prečž jeho dobrota? Te ſłowa nam klinčza, jako by jich ſpěvat žam někajku winu ſa ſwoje njeſbože na ſebi pytał abo czuł; a ſ dobom w nich leži někajke žamopóſnacze. S dobom wſchak budžemy tež my žo ſtajniſe pschi tym horju, kotrež je naš nadefchlo, dyrbjecž pruhovacž, hacž njeſkymy psches někajku winu ſebi tožame ſaſklužili. Kaf husto wſchak dyrbi Bóh tón Knjes ludži wocžahnycž psches ſtysknoscze. Tón ſpěvar naſheho psalma wſchak tež nicžo dale njecha hacž hnady, hdyz wón ſdychuje: Budže tón Knjes wěczniſe ſastorečicž a žaneje hnady wjazy njeſopokaſacž? Styski jeho nadběhuja, hacž dha je Bóh jemu wodał, dokelž žo jemu žadny wědomny dopočas njeſſewi. Kunje won najkutniſchi kſchesczienjo móža tajke dwělowanja měcž, dokelž je jím tak wjèle na Božim žohnowanju ležane. Tež woni wjèle hľubſcho ſwoje ſlaboſcze a hręchi ſacžiuwaja, a potom Bože domapytanja jako ſaſklužene thoſtanja ſrošymja. Tež někotremužkuli dobremu čłowjekej móža dženknischi džen hishcze težame praschenja do wutrobý pschińcž: Je dha Bóh ſapomnił hnady bycz a je ſwoju ſmilnoſć w hněwje ſamknyl? Kaf czežke žu tola někotre czeřpjenja a khoroscze! Kaf žo hľubočko ſranjaze ſłowa, kž je žnadž bližſchi na tebje rěčał, tebi do wutrobý ſaryja! Kaf žalostne žu njeſboža, kotrež temu abo tamnemu zyle živjenje pschemenja do czežkeho a hórkeho czeřpjenja! Kaf tale dolha wójna ſe ſwojimi hubjenymi domapytanji

więżełoscí wutroby podrywa, jako by Bóh tón Knies złyk
kwoj hněw chył na ludy nascheho czaſa wuſypacž! —
Tola spěwať nascheho psalma ſo dopomni we ſwojej
ſrudobje a džesche: Ja dyrbju to czerpicž; prawiza teho
najwyſchſcheho móže wſchitko wobroczie. W prawej po-
ſkluſchnoſci wón ſo podesznie Božemu wodženju. To je
zyle prawe ſtejſche: džecžo wſchaf njesroſymi pſchezo te
hluboſe myſle ſwojego nana, ale wono jako prawe džecžo
ſo wodženju nana a jeho mudroſci podesznie. Chzemjli
my prawe džecži Bože býč, mamy tež w prawej poſkluſch-
noſci a w džecžazym dowěrjenju ſo jeho radze podesz-
nycž a prajicž: Ja dyrbju to czerpicž. A hdyz nětcejſha
krwawna wójna telfole horja do domow pſchinjeſe a telfole
czeſzow ludej nałožuje, mamy tehorunja w poſkluſchnoſci
ſo ponizecž pod wſchehomóznu Božu ruku. Wón wſchaf,
kaž my najjaſniſcho ſo póſlanja jeho jenicekho narodženeho
Sſyna do ſweta widźimy, nima ſ namy myſle hněwa,
ale měra. — Skónečne pak wón domapytanie njeſczele
jenož jako khostanja ſa winu, ale tež, ſo by naſ w dobrym
wupruhowaſ a naſcha wéra ſo w nich kaſniſcha wopoka-
ſala, dyzli ſachodne ſloty. Taſke czeſke pruhowanja
trzechichu Kniesoweho wotrocžka Hioba, jako wón wodnjo
a w noz̄ pod nimi ſtonaſche a Bóh tón Knies jemu to
najlubſche bjerjeſche, ſtož wón mějeſche. Ale Hiob je
tu pruhu wobſtał. To wſchaf je czeſke žiwjenje, hdyz
maſch ſo lěta dolho bědžicž pod czeſkim czerpjenjom a ſo
ſo Bóhu wołaſch, ale njeboža ſo czi ſdadža kaž ſamknjene.
Dha drje by ty najradſcho tež ſ naſkim telfom ſtonaſ:
Bjerje dha kónz tón ſlub? Šwet, pola kotrehož by
ſnadž rad troscht pytał, by czi husto hiſhče ſ wuſmě-
ſchenjom wotmolwil. Tež naſhemu Sbožnikoj njebožku
najceſſhe bědženja ſalutowane. Taſke czerpjenje mějeſche
wón w ſahrodze Gethſemane, hdzež mějeſche ſo bědžicž
ſ czeſlom a ſ krwu, a na kſchizu, hdzež dyrbjeſche ſo
wot Bóha wopuſchczony czeſ. Ale wón wosta w po-
ſkluſchnoſci Bóhu ſwerny hač do ſmijercze na kſchizu.
Taſ tež ty we wſchém ſpytowanju wostań Bóhu poſkluſchny.
To je přenja krocžel ſ dobyču.

Hdyz Bóh tebje pruhuje, dha to njeje přeni króč, ſo
wón nětcho pruhuje, ale předy tebje ſu tyſazý czeſkemekow
wot njeho pruhowan, a woni ſu ſwernu poſkluſchnoſci
wopokaſali, a taſ ſu Bože wumozjenje a wulke džiwy
widželi; a ſnanou je Bóh tón Knies tež tebi husto hižom
ſwoju pomož wopokaſal a ty ſy ſ wobdžiwanjom widžał
jeho wulke ſkutki. W ſelko nusach njeje wón ſwoje
kſchidla nad tobu roſpſchczera! Š ſelko ſkaſenjow,
w kotrechž by ty ſmijercz namakał, cze wutorhny! Pſched
ſelko njebožemi cze ſwarnował, taſ ſo ſy dženža hiſhče
pſched nim žiwy! De ſo Bóh ſnadž pſhemení! A njeje
wón ſam ſwojego jenicekho narodženeho Sſyna ſa tebje
do ſmijercze dał, ſo by ty mohe ſbóžny býč? Njebudže
wón taſ droho wumoznych a wukupnych we wſchém
druhim strachu hnadnje ſchlitowacž? Tehodla wopominam
ja te ſkutki teho Kniesa, haj, ja ſpominam na twoje
prjedawſche džiwy. A powjedam wo wſchitkých twojich
ſkutkach a praju wo twojim czeſjenju: Božo, twoj puež
je ſwiaty; hdzež je tajki mózny Bóh jako ty, Božo, ſy?
— Haj, ſy ty, luby czeſtarjo, to dobre ſ Kniesowej rukſ
brał, njedyrbjal ty tež nětko ſ tym ſamym dowěrjenjom
něſhto czeſke abo horjo a ſrudobu ſ jeho rukſ brač?
Haj, kóžde morkotanje budže czi potom we reže ſo ſa-
duſhacž.

Ty budžesč w dowěrjenju na Božu dalschu pomož
czeſko. Kaf czeſko dyrbjeſche naſhemu Sbožnikoj wokoło
wutroby býč, jako wón horje czebnishe do Jerusalema,
wjedžo, ſo ſměje tam wjele czerpicž wot wyschſich teho
luda a ſo budže tam ſaſudžený a martrowany a ſkónečne
ſ ſmijercz wotwiedžený, ale wón w dowěrjenju na Božu
pomož ſwoj czeſki wumozerski ſkutk na ſo wſa a czeſpje-
ſche a wumrje, a — haj, Bóh tón Knies je jeho na
tſecži džen ſot morwych ſbudžil a pſched zlym ſwetom
wusprawniſ. Poſdžiſho jeho wuſzobnizy runje ſ tajkim
dowěrjenjom do wſchego czerpjenja džechu a, haj, woni
ſu ſbóžne pſchétrali. Tich heſto běſche tež: Božo, twój
pucž je ſwiaty; hdzež je tajki mózny Bóh, jako ty, Božo,
ſy? Tež czeſki reformator Jan Huz, dla ſwojego kro-
bleho evangelskeho wěrywusnacža w Koſtnizach ſ marträf-
ſkej ſmijercz na ſchzepowzu ſaſudžený, w ſruthym dowěrje-
nju na ſwojego Boha ſwoje czerpjenje na ſo wſa a
troscht pytasche we ſwojim Bosy. — Bóh wſchaf tež nje-
budže ſaneho ſprawneho bědžerja ſameho wostajicž. Bóh
je ſwerny, kif waž njebudže pſches waſche ſamoženje
ſpytowacž, ale budže czinicž, ſo to ſpytowanje tak kónz
dobudže, ſo wý jo ſnjescž mózecze. Tehodla:

Dowěr ſo, luba duschha, ſo ſpuſhczej na Boha;
To Božej ruzý ſkuschha, ſo pomha ſ njeboža.
Hdyz tebje ſrudnoſci tyſchi, prosch jeho ſa pomož.
Wón twoju proſtwu ſklyſchi, da ſwetlo ſa tu náz.

W tajkim dowěrjenju budžesč ſbóžne ſhonjenje czeſicž
a njebudžesč wjazy móz Bóha wopuſchczicž, kaž Jakub,
kif ſo ſe ſwojim Bohom bědžesche: Knjež, ja cze nje-
wopuſhczu, khiba ſo ty mje požohnujeſch. Duž ſo
w czerpjenju jenož wjele njepraschej, czeſhodla runje tebje
potrjehi, ty tola njebudžesč móz Božu wſchehomudru radu
wufledžicž, ale podeszni ſo ſměrom jeho ſbóžnej radze.
K temu dyrbja cze hižom wſchě te prjedawſche wulke ſkutki
Bože hnuč; a w prawej džakownoſci budžesč tež
w pſchichodze rad Bože pueže kholžicž a jeho jako
wumoznika ſeſnacž. To je potom mſda ſwernosče a
poſkluſchnoſče.

Hamjen.

Nalečžo.

To je tola rjany napohlad, kif czi wotučože žiwjenje na
kraju dawa! W městach wſchě ſamjenje w lěcze a ſhmje morwe
wostawaju, na kraju paſ ſo wſchō ſeleni. Schéra rola wožiwja,
kuſi ſo piſanja a na haſosach ſpewaju ptacžki ſwoje ſubosne
kherluſchki.

Ale ja ſnaju hiſhče rjeſchu rolu hač tu, kif ſ twojemu
kuſku ſkuschha, to je twoja w utroba. W njej dyrbji ſo tež
wſchō ſelenicž, roſcž a kſečcž. Wéra ma tam ta móz býč, kif
w ſemi leži, a dobre ſkutki dyrbja te ſtwielza a kloſy býč, kif tale
móz ſ wutroby pſlodži. Taſka wutroba je rjana, luba ſahrodka a
bóry ſo jejne duřežka wotewrja a luby hóſcž do njeje ſtupi a ſo
w njej wutroby ſtupi, mjenujz ſwój Knies Jeſu ſ. „Seli ſchó
móz hóſ ſklyſchi a mi wotewri, k temu chzu ja ſańcž.“ So by
tolu kóždeho wutroba taſka ſahrodka ſ naſtnej možu a pſchku
byla!

Ale tež kóždy l u d je rola, kotrež je Bóh ſtvořil. Ludy ſu,
kotrež ſo polu ſe ſchzernishezom runaju. Pſlodž tam něhdyn
běchu; ale nětko ſtej wéra a pobožnoſci haſkaj, ſo je lud proſd-
nemu polu runy. Taſkich ludow je wjazy; trjebasch jeno na

italijski abo franzowski lud hladac̄. Schtō wę, hac̄ sa tute ludy hd̄ žane nalečzo wjazh pschiindze.

Wonkach w dalokich krajach pak su pohanske ludy, kiz so prošdne roli do nalečza runaju. Nětko w nich hischeze niežo nje-roſeže. Ale njeh jeno kijer s Božim hlowom do nich pschiindze a do nich kwoje njebeſke kymjo wužywa, dha wono borsy ſekha-dža a wſcho ſo ſeleni a plod̄y njeſe. Kaf tola na miſioniskim polu wutroby ſa Chrystuſka kćeža! Tam je naletne žiwjenje.

K wſchelakim pohanskim ludam pak hischeze žadyn tajki kijer abo miſionar dōſchoł njeſe, ſo by jim to prawe nalečzo pschinjež. Duž podpjerajmy miſionftwo, ſo bychu ſterje a lepje wſchitke ludy to prawe duchowne nalečzo mèle!

F.

Boža rada.

Se kylsow ſhadža nadžija,
Po noz̄y ſwita ranje;
Duž ſczerpliwje dži do horja,
S nim žnějesch žohnowanje.

Dže ſo czi ſlē,
Bóh radu wę
A k dobremu wſho wodži,
Tež ſ cernjow róže plodži.

Duž njemej strach, hd̄y powjedže
Cze Bóh tež czémne ſhod̄y;
Džerž jeho ruku dowérnje,
Dha njepſchiindzech do ſchody.

Th ſpōnajesch,
So k ſbožu džesch,
A rjeknijesch: Kajka hnada!
Mje wjedže Boža rada.

K. A. Fiedler.

Marijna luboſcz.

Sak wón w Bethaniji běſhe, w kheži Schimana, teho wuſadneho, a ſedžeshe ſablidom, pſchiindze žónska, kiz mějesh ſchleńzu praweje dobreje a krafneje naradoweje wod̄y, a wona roſbi tu ſchleńzu a wula ju na jeho hlowu.

Mark. 14, 3.

Tónle podawki naž do wjeski Bethanije pschekadži, kiz k ranju wot woliowejje horj ležeshe. Wokoło jeje khežkow winowe pjeni ſroſezhu a wysche nich ſo palmowe wjetſchki poſběhowachu. We wjeszy czischina knježeshe. Tu poſasta, ſchtōž horje do Jerusalema puczowasche, ſo by wotpočnyk, předy hac̄ na horu ſtupasche. Nasch Sbōžnik tež tak cžini. Ježo pucž wot horj pſchekraſnjenja ſem je dalosi był, jeho roſmołwa ſ wucžobnikami a ſ ludom je napinaza była, czlowiska hubjenosc̄ je ſebi jeho ſmilnos̄ žadała. Sprózny ſo tu k blidu poſydnje. Wjeſele ſaž druhí lud do pſchichoda bližſich dnjow hladac̄ njemóže. Hd̄y horu dozpije, Jerusalemej napſcheczo wyskaž njebudž, ale budže ſterje plakac̄ dyrbjec̄, a myſli ſebi na poſlednju wjecžer, na Gethſemane, na Golgatha, dha jeho profecžiske wóczko wěſče ſhutniſcho ſhlađuje hac̄ woči jeho ſobupucžowarjow. Ale pſchi wſchej ſhutnoſci ſwojeje dushe naſch Sbōžnik w Bethaniji tež ſažo wjeſele naſhoni, kotremuž ſo žane ſwetne njeruna a kiz ſo tu wot nikoho w tajkej měrje ſobu njeſacžuwa, ſhiba jenicžy wot Marje.

W Bethaniji tak ſpodžitne blidove towarzſto namakam, kaf-kehož hischeze na ſemi bylo njeſe. Tón, wokoło kotrehož ſo wſchitz ſhromadžuju, je Jeſuš: Sbōžnik zykleho ſweta, žorlo

wſchego žiwjenja, kral njebjegow a ſudnik člowjestwa. Tu ſu dwanac̄ ſo ja po ſchto li, mužojo, powołani, ſo bychu Sbōžnika po wſchém ſwecze pſchipowjedali, pucž k žiwjenju predo-wali a ludam njebjegu wotamli. Widžimy tu dale Schimana, hospodarja domu, kiz je ſo něhdý pſches Jeſuſowu ſpodžitnu mōž wot čzwile žadlaweho wužada wucžiſčil a žiwjenju ſdžeržał; haj, tu tež člowjef, kotrehož je tón ſenje ſamo ſe ſmjerze ſbu-džil, ſažo mjes ſwojimi pſcheczelemi ſa blidom ſedži. Ježo ſotra Marja je ſbožowna, w tajkim towarzſtwie k blidu poſkužec̄ ſmec̄. Kaj ſhwatniwa tež je, ſebi tola njemóže doſč cžinic̄. Wona ſo we ſwojimaj wocžomaj ta najknadniſcha ſda byč, ale Jeſuſ budże ju k najſławniſchej wožobje w domje ſčinic̄.

Nasch Sbōžnik w domje pſchi blidje ſedži. Marcžina luboſcz je jemu jědž na blido pſchihotowała, Marja chze jemu tež luboſcz wopokaſac̄. To je hižom jeje luboſcz była, ſo je cžiſche ſedžo na jeho ſlowa ſedžbowala, kaž wo tym w kherluſchu 267 ſpewamy, wona tež po tamnym ſlowie: „Budžce pak cžinjerjo teho ſlowa a niž jeno poſlucharjo!” ſlut ſuboſcz dokonja. Uni ſlowa prajiwſhi woſmje ſchleńzu wojjateje nardy a wuliſe ju na Jeſuſowu hlowu. Hischeze ſudobje roſkama, ſo by ani křepli ſbytkne njevoſtaſko. S cžiſche krocželu je pſchistupila, mjeležiž ſe ſchleńzu wulała, žaneje ſedžblisće pſchitomnych njeje ſbudžic̄ chyžla, a ſchtō ſo stanje? Kražna wón wody zyłk dom pſelijo jeje měrn ſlut wojjewia, tón ſbudži w ſudachu bluklu myſli ſawisće a njeopſchec̄, tu w domje Jeſuſowe kražne ſlowa ſa-ſitanja, a po zyłkym ſwecze, kaž Jeſuſ ſawesc̄i, ſhwalbu jeje dobreho ſlutka.

O derje tebi, pobožna žónska, twoja luboſcz k Sbōžnikoj wón tuteje wod̄y pſchetrjechi, twoja cžichoſcz a ponižnoſcz je wjazh winoſta hac̄ ſudach wulicži, th wjazh na ſwojeho ſenje ſažiſch hac̄ tsi ſta kroſhov, pſchetož th jemu cželo a duschu a žiwjenje ſwjecžiſch, th jemu wopruijſch wſchitko, ſchtōž maſch. ſudach licži, Marja njeleži, abo pravischo pراجene: Marja lepje lieži, pſchetož wona ſebi ſe ſwojimi woporami njebjegu dobudž, „wona ſo Jeſuſej ponížne da a ſ jenicžim njebjegu ſbōžnoſcz tam ma“.

Je dha w naž tež něchtio wot tejele horjazeje luboſcze a ſwiateje džakownoſcze, kiz žaneho poſoja njenamaka, doniž njeje ſa teho ſenje ſažtio hódneho dokonjaka? Je we naž něchtio wot teho ſmyſlenja: „Schtož ſ cželom, ſ duschu ſamožu, to tebi k cžesči pſchinježu, ſo bych czi, ſenje, ſkužil?“ O kaf poređko Jeſuſ tule cžiſtu, ſwiatu luboſcz na ſemi namaſka! S wotſal pak ju bjerjemy? Wona dyrbi ſ Jeſuſowe wutroby na naž pſchenc̄, kaž bě na Marju pſchekla, a to ſo stanje, hd̄y na Jeſuſowe ſlowa, myſle a ſtuki tak ſwěrnje ſedžbujemy, kaž to Marja cžinjeſche.

Njech twoja luboſcz hori
Sso w mojej wutrobie,
Njech ju tež tajku ſtvari,
Kaj Marja mějſche,
So by cze ſuboſala
A ſo czi ſpodoſala
Něk a do wěčnoſcze.

J. K.

Hrujaze wuſnac̄e.

W nětežiſchej wójnje němſzy wojazh tež do jeneje franzowskeje k poſnožy wot Reimsa ležazeje wžy pſchiindzechu. Wobydlerjo běchu wjes wopuſteſili, domy běchu proſdne, a ſamo wucžer njebe domach woſtaſ. Prjedy pak hac̄ bě ſe ſchule wotſchoł, bě hischeze na ſwoje dželo w ſchuli a na zyłu kulturę w kraju a jeje ſčehwski

spomnił, żeby kiedy wsał a swoju myśl na schulsku taflu s' wulki-
mi piśmikami napisał. Tak po nim němžy wojozy dō jstwy sa-
stupichu, čitachu śledowaze słowa: „C'est le resultat de notre
école sans Dieux!“ To pak herbski rěka: „To je wunostch
na schieje schule bješ Boha!“ J. K.

Czaš a węczność.

Na jenej horje w Tirolskiej wopominiejska tafla steji. Na njej
je widzecz, tak bur, kij je po wykókim puczu pschijsk, s' konjom a
wozem do satraschineje hukiny pada. Schidz nimo tafle dže, na
njej pod burowym mjenom čita: „S c z a š a d o w e c z n o s c z e
d a l o k o n j e j e ; w d z e š a c z i c h h o d z i n a c h d o m a c h
w o t j e d z e c h , w j e d n a c z i c h t a m b e c h .“ J. K.

Jakub

abo

Boże słowo dyrbi w czlowieku żywienje dostacż.

Żywieński wobras we wobraskach
wot
A. Kulmana.

Preni wobras.

Wy sée droho kupjeni: njebudzce wot
trocy člowiekow. 1. Kor. 7, 23.

Dusche kopicz a wukopicz je jeno Jezuſ prawje dokonjał, a
tehodla spewamym a pōsnawamym w 2. artiku: „kij je nje ſhubjeneho
a ſatamaneho czlowieka wumohk, warbował a dobył wot wschitlich
hréchow, wot ſmijercze a czertowske mozy, niz se ſlotom abo ſe
ſlēbrom, ale ſe ſwojej ſhwjatej a drohei ſrwju a ſe ſwojim nje-
ſawinowatym hórkim czerpjenjom a wumrjeczom, ſo bych ſtam jeho
a w jeho kraleſtwje pod nim žiw był a jemu ſlužil we węcznej
prawdoſci, njevinosczi a ſbōžnoſci.“ — „Dusche kopicz“, rěka pak
ſ połnym prawom: zyłego czlowieka kopicz, duschu a czelko. Ssu
pak tež czlowieko, kij ſu ſo naſtajili, czlowiske dusche pschekupo-
wacż: woni kupja w jenym kraju czlowiekow, pschiwjesu jich do
drueho a pschedadza jich tam k wotrocztowſtu. To ſu ſurowe,
njeſmilne dusche, kij njeſzu hiſcze dopóſnałe, ſo ſu ſame droho
kupjene a warbowane. Porečko namakała ſo ſmilne dusche, kij
tajkeho pschedateho wotrocza kupja a jemu Jezuſa połaſuja, kotrejž
je jich droho kupił a dobył. A hdźż to czinja, dha njeje tajke
kupjenje ſo ſtało dla czelka, ale dla njeſmijertneje dusche. Tajke
kupjenje ſo ſta tež něhdź w Amsterdamie. Tam bu tež czlowiska
duscha kupjena ſa někotre ſchēznaki wot hukich ludzi. A kupz
njevidzachu, ſo běchu někoho kupili; a kupjent njeſhon, tak je
na jene dobo wukupjeny. Tutej kupjenej a wukupjenej duschi
w ſmijertnym czelku Jakub Häuser.

Jakub Häuser bě ſ Hessenskeje a ſlužesche w Amsterdamie
poła wojeſkeho generala. Wschitko, ſchetož mjeſche Jakub wot
ſwojego knjesa poruczene, wobstara wón derje w domje a w hródzji,
a jeho knjes bě ſ nim ſpolojom; pschetož wón bě ſylny, ſpěchny
a prawje hibicziw młody czlowiek. Ale hdźż bě ſwoje dželko
dokonjał, njeſeſche żadny lubſchi blaſk k ſydanju hacž w korezmje
ſa blidom, a njeſnajſche žane rjeñſche ſabawjenje hacž hracze
ſhartami; a njeſje jemu njež lubſche hacž piez a wſho, ſchtož
k wopilſtu ſluſcha. Ssam ſo a ſwoje tehdomiſche żywienje
pschirunowasche Jakub w poſdnich létach ſ młodym wózłem,
kotrejž rejo a bijo ſhelpa psches puſciniu.

Druhi wobras.

Boże kraleſtwwo njeje jedź ani piće, ale
prawdoſć a měr a radosć we swja-
tym Duchu. Rom. 14, 17.

Tak dołho hacž Jakub w Amsterdamie ſlužesche, dashe ſebi
ſwoje ſchaty wot hudeje žony ploſacż. Hdźż je ſam kózdu ſobotu
donjeſe a ſpotraž jemu ploſanje a ſapłatanje jara tunjo a k temu
tež jara derje wobstara. Husto, hdźż wón k tutej hudej žony
pschińdze, namaka poła njeje tež druhich ludzi, kotsiž ſo hromadze
wo Božim ſłowje roſrēczowachu, tež huklufſche ſpewachu a ſo
modlachu. Druhdj dyrbjesche Jakub poła njeje někotre minutę
počakacż, hdźż běchu runje w ſpewanju; a wón ſtupi ſo tehdom
ke hachlam a pschipoſluchachu, ſchto eži ſpewachu abo rēczachu;
ſywasche pak pschipódla, roſdajitwski hubu. Wón bě dobrocziw
doſcz, ſo njerjeſkaſche, hdźż ta žonka bórſh njeſtaną a jeho hnydom
njeſwobstara. Tunu tež pschińdze ſobotu ſe ſwojimi ſchatami a
namaka wjazy ludzi ſhromadzenych hacž hewak. A eži mjeſachu
tak nuſnje rēczecz, ſo ničtó jeho njeptyn, jako Jakub dō jstwy
ſlupi. Wón poſasta a poſluchachu pschi hachlach ſtejo, ſchto ſo
rēzji, a ſlyſchi, ſo wo nowym pređarju rēzja, kij budže jutſje
pruhu w zyrfwi St. Petra pređowacż. „Haj“, praji jedyn, „jutſje
budže M. Böller pređowacż.“ M. Böller bě pređar na wſy,
njedalo ſo Amsterdamia. A eži ludzicza běchu tak wjeſeli, ſo budže
M. Böller poła nich jutſje pruhu pređowacż, ſo we ſwojim wjeſelu
niežo druhe njevidzachu a njeſlyſchachu, a ſawdawachu ſebi ružy
a džachu: „Budže-li Bóh luby ſenjes jutſje czlowiske wutroby wo-
broczicž a tak wjeſcz, ſo budže M. Böller ſa noſcheho duchownego
wótza wuſwolenty, dha chzu ja tak a tak wjele hukym dacż, a ja
tak wjele, a ja tak wjele“; a ta hukda ploſańča praſesche: „Sa
dam dwaj ſchēznakaj.“

Jakub ſo džiwachue, jako tole ſlyſchesche. Pschetož ſiwa
ſcheczijanska wéra a darniwa luboſcz a wjeſele nad thym knjesom
poła hukich wérjazych ſcheczijanow ma džiwnu móz w ſebi, tak
ſo njevěri na to ledžbuja a ſo džiwaja. Njevěra, kij we ſwojej
hukobje wo žaneho ſbóžnika njerodži a tež žaneho Boha njeſnaje,
njeje ženje tak ſylna, ſo by wona jeno ſama ſa ſo ſwoje ſamo-
ženje a ſiwnoſcz wudała a ſtrowoſcz a ſiwenje k woporej pschi-
njeſla. ſcheczijanska luboſcz pak to wſchitko rad wopruje, hdźż
ſo wo to džela, dusche ſa Boże kraleſtwwo ſojiež; to je wona
pschetož czinika a ežni to hiſcze. A tajka darniwa luboſcz ſbudzi
džiwanje poła ſwětnych džeczi; Jakub ſo tehdla tež džiwachue.
Schto dha ta hukpa žona chze, ſo chze dwaj ſchēznakaj dacż, jeli
ſo budža M. Böllerja jutſje ſa duchownego wuſwolicž. To je
wjazy hacž móže wona ſa dwaj měſazaj we ſwojim domje pschi
ſwojich džeczatkach naſutowacż. Tak myſlesche wón pschi ſebi, a
myſlesche dale a džesche pschi ſebi: na teho M. Böllerja chzu ja
jutſje tež hicž poſluchacż. Woteda ploſańča ſwoje ſchaty, ſa-
pacz i dže ſeſtym ſa ſo domoj.

(Pſchichodne dale.)

„Pomhaj Bóh“ njeje jenož poła knjesow
duchownych, ale je tež we wſchach pſch-
eſawařnach „Sſer b. Nowin“ na wſach
a w Budyschinje dostacż. Na ſchitworek-
lēta placzi wón 40 pj., jenotliwe cžiſla
ſo ſa 4 pj. pschedawaju.

Samolwity redaktor: J. Gółč. Soburedaktor: J. A. Kapler.

Cžiſhceſte a naſladnik: M. Smoleń.